

”

Suomi pyrkii vaikutusvaltansa kasvattamiseen toimimalla unionin valtavirrassa.

Tämä tarkoittaa, että Suomi on aktiivisesti mukana kehittämässä unionia, on hakemassa rakentavia ratkaisuja, punnitsee kantojaan määritellessään myös unionin kokonaisetua ja toimii aloitteentekijänä.

Valtioneuvoston EU-selonteko

pitänyt huolta kansallisista varaumista ja laskeskellut, mitä mikäkin maksaa.

Hallituksen ilmastopoliittinen asiantuntija, kansanedustaja **Oras Tynkkynen** (vihr.) sanoo suoraan, että vielä muutamia vuosia sitten Suomi oli ilmastokysymysten jarru. Nyt asenne on sentään muuttunut kohtuullisen myönteiseksi.

Lähes kaikki EU-maat ovat yksimielisiä siitä, että päästöjä on vähennettävä. Ongelma vain on, että nykytaso ei riitä, jos maapallon lämpeneminen halutaan pysäyttää kahteen asteeseen. Työn sarjaa siis riittäisi.

ILMASTOKYSYMYSTEN LISÄKSI aloitteellisuuden puute vaivaa muitakin EU-politiikan linjoja. Eurovaaliehdokas **Pilvi Torsti** (sd.) kannustaa suomalaisia miettimään niinkin perustavanlaatuisia kysymyksiä kuin mitä me EU:lta oikein haluamme.

Unioni on laajentunut 27 maan yhteisöksi, joka on samalla myös syventänyt yhteistyötään. Emme ole vielä edes ihan selvillä, mitä se on tuonut tullessaan.

EU on talousliitto, joka on kiistatta tuonut hyötyä jäsenmailleen. Talouskriisinkin on arvioitu törmänneen EU:n jäsenvaltioihin miedommin kuin se

olisi törmännyt yksittäisiin valtioihin. Toisaalta EU on liikkunut kriisin hoidossa jähmeästi, sillä talouspolitiikka on jäsenvaltioiden omissa käsissä.

Suomella voisi olla tässä tilanteessa oiva mahdollisuus puffata pohjoismaista mallia ja hyvinvointivaltiota. Se kun on kestänyt markkinoiden myllerryksessä huomattavasti paremmin kuin entisten itäblokin maiden markkinahumu.

– Ihmettelisin, jos uusiin jäsenmaihin ei alettaisi kehittää vahvempaa sosiaaliturvajärjestelmää, **Pilvi Torsti** ennustaa.

Samansuuntaisia ehdotuksia on myös **Oras Tynkkysellä**.

– EU voisi olla kestävä talouden koeläly, jossa avoimet markkinat yhdistyvät sosiaaliturvaan ja työntekijöiden oikeuksiin. EU voisi näyttää mallia muille maille, **Tynkkynen** hahmottelee visiota, jota Suomen kelpaisi EU:ssa ajaa.

EU:N LAAJENEMISEEN hallitus ottaa selonteossaan reippaasti kantaa, sillä Suomi kannattaa Turkin, Länsi-Balkanin maiden ja kaikkien Pohjoismaiden EU-jäsenyyttä. Tässäkin Suomi voisi liitoutumattomana ja luotettavassa maineessa olevana maana ottaa aktiivisem-

man roolin.

– Suomen poliitikkojen olisi helppo olla aktiivisia, sillä kansa ei juuri vastusta laajenemista. Voisimme tarjota apua esimerkiksi Kroatian ja Slovenian raja-kiistaan tai Turkin jäsenyysneuvotteluihin, **Hanna Ojanen** visioi.

EU-politiikkaa linjaavassa selonteossa korostetaan, että uudet jäsenmaat ovat tervetulleita unioniin, jos ne täytävät sovitut ehdot, eli niiden talous ja ihmisoikeudet ovat EU-kunnossa. Se on **Ojasen** mielestä virkamiesmäinen lähestymistapa, jonka avulla voi halutessaan välttää poliittista vastuunottoa.

Laajenemisesta ei ole tähänkään saakka päätetty pelkän taulukon perusteella. Esimerkiksi Bulgarian ja Romanian kohdalla painoivat myös poliittiset syyt, ja ne pääsivät unioniin kenties aikaisemmin kuin ne olisivat olleet valmiita.

TURVALLISUUSPOLITIIKASSA Suomen linja on noudattanut tuttua, myötäilevää kannattavaa kaavaa. Ryppy rakkauteen tuli, kun Suomessa säikähdettiin perustuslakisopimukseen muotoiltua avunantopykälää. Tulevaisuudessa voidaan joutua pohtimaan, voiko suomalaisia joukkoja lähettää puolusta-

maan toista EU-maata.

Oras Tynkkysen mielestä EU-yhteistyöstä ei ole päästy keskustelemaan, koska Suomi on jäänyt Nato-keskustelun vangiksi. Hänellä olisi tarjota pitkälle menevä visio turvallisuusyhteistyöstä.

– EU:n pitäisi siirtyä omaan armeijaan, mikä tekisi kansallista puolustusta tarpeettomaksi. Yhteisellä armeijalla ja puolustuksella olisi suurempi vaikutavuus. Silloin Natoakin tarvittaisiin vähemmän.

EI OLE KYSE SIITÄ, etteikö Suomesta visioita löytyisi. Reipas idea EU-politiikasta katoaa kuitenkin jonkin määrätelmättömään avaruuteen. Kenties poliittiseen korrektiuteen. Kenties suomalaiskansalliseen vaikeneminen on kultaa, visioiminen hopeaa -asenteeseen.

Mutta selonteon mukaan *Suomi on aktiivisesti mukana kehittämässä unionia ja toimii aloitteentekijänä.*

Kursivoidut kohdat ovat valtioneuvoston selonteosta EU-politiikasta.

EU-politiikka ja Suomi	Nykytilanne	Suomen asema	Tulevaisuus	Mitä merkitystä sillä on?
Ilmasto ja energia	EU on sopinut mittavasta ilmasto- ja energiapakettista, joka leikkaa päästöjä ja edistää uusiutuvan energian käyttöä.	Suomi tukee EU:n tavoitteita mutta ei ole ollut eturivissä vaatimassa suurempia ponnistuksia. Haluaa päättää tuotantomuodoista kansallisesti.	Joulukuun Kööpenhaminan ilmastokokous on ratkaiseva. Siellä pitäisi saada sopu maailmanlaajuisista päästövähennyksistä.	Jos lämpenemistä ei pysäytetä kahteen asteeseen, koko maapallo ja sen väestö kärsii. Seurauksena muun muassa katastrofeja, konflikteja ja pakolaisuutta.
Laajeneminen	EU sulattelee yhä aiempia laajenemisiaan. Turkki ja Balkanin maat haluavat Unioniin, Islannilta odotetaan hakemusta.	Suomi kannattaa laajenemista. Tavoitteena on, että 2020 kaikki Pohjoismaat, Länsi-Balkanin maat ja Turkki ovat EU:n jäseniä.	Missä menevät laajenemisen rajat? Laajentuminen voi muuttaa niin EU:n toimintatapoja kuin sen väestörakennettakin.	Laajeneminen lisää vakautta. Talous kasvaa, mutta EU-rahastuuntaavat yhä enemmän itään. Työvoima liikkuu etenkin uusista jäsenmaista vanhoihin.
Turvallisuus	Yhteistyö on edennyt, mutta on silti vielä vähäistä. EU on aktiivinen toimija kriisinhallinnassa. Uusia nopean toiminnan joukkoja ei ole käytetty kertaakaan.	Suomi haluaa osallistua Lisabonin sopimuksen mukana tulevaan rakenteelliseen yhteistyöhön. Tukee EU:n sotilaallisten kykyjen kehittämistä.	Kriisinhallinta ja siviilikriisinhallinta lisääntyvät, ja sotilaallista voimaa halutaan myös sisäisten kriisien varalle. Ehkä joskus myös yhteinen EU-puolustus?	Puolustusyhteistyö ehkä vähentää kansallisen puolustuksen tarvetta Suomessakin. Kriisinhallinta tuo vakautta, ja pakolaisia virtaa Eurooppaan vähemmän.
Talous	Talouspolitiikka on jäsenvaltioiden käsissä, joten talouskriisissä EU toiminut vähänlaisesti. Kaikkiaan EU tehnyt hyvää jäsenmaiden taloudelle.	Suomi myötäilee yleistä linjaa. Kannattaa yhtenäisen finanssivalvonnan rakentamista ja ajoi pankkien stressitestejä EU:ssa.	Taluskriisin jälkimainingeissa tuntuu riittävän hyvää tahtoa sopia paremmasta valvonnasta ja veroparatiisien kitkemisestä. Osa jäsenmaista voi kaivata tukea.	Euroalueeseen kuuluminen on hyödyttänyt suomalaisia muun muassa alhaisilla koroilla. Finanssimarkkinoihin voi puuttua vain kansainvälisellä tasolla.